Procedury działań interwencyjnych nauczycieli IV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. dra Tytusa Chałubińskiego w Radomiu w sytuacjach kryzysowych

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Tekst jednolity: Dz. U. 2023 poz. 2151 z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Tekst jednolity: Dz. U. 2023 poz. 1939 z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Tekst jednolity: Dz. U. 2025 poz. 1548 z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Tekst jednolity: Dz. U. 2026 poz. 1527 z późniejszymi zmianami).
5. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Tekst jednolity: Dz. U. 2024 poz. 917 z późniejszymi zmianami).
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Tekst jednolity: Dz. U. 2026 poz. 163).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2024 r. w sprawie sposobu prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2024 poz. 522).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Tekst jednolity: Dz. U. 2023 poz. 1798).
9. Statut IV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. dra Tytusa Chałubińskiego w Radomiu.

Spis procedur:

A/ Procedury interwencyjne wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem …….... 5

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

B/ Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia ……..… 7

I. Procedura postępowania nauczycieli, gdy uczeń jest ofiarą przemocy w szkole.

II. Procedura postępowania nauczycieli, gdy uczeń jest sprawcą przemocy w szkole.

III. Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy.

IV. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

V. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji innych zachowań uczniów, które zagrażają bezpieczeństwu ich samych lub innych osób (autoagresja, mówienie o samobójstwie, wyrażanie gróźb pod adresem kolegów i nauczycieli, kontakt z pornografią, posiadanie niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych).

VI. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.

VII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez ucznia.

C/ Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy ……..…… 10

I. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia niewymagającego interwencji lekarza (powierzchowne zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.).

II. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza.

III. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub wypadku ze skutkiem śmiertelnym.

IV. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy.

D/ Procedury interwencyjne dotyczące niespełnienia obowiązku szkolnego ……..… 13

I. Procedura postępowania dotycząca niespełnienia obowiązku szkolnego.

II. Procedura postępowania dotycząca zwalniania uczniów na zawody, konkursy i inne imprezy.

E/Procedury postępowania nauczycieli wobec uczniów sprawiających trudności wychowawcze ……...…… 14

F/ Procedury na wypadek sytuacji nieprzewidzianych na wyjściach i wycieczkach szkolnych……..… 15

I. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych podczas wycieczki lub wyjścia szkolnego.

II. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki/imprezy szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania

G/ Procedury związane z cyberbezpieczeństwem ……..…….. 16

I. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji lub przedmiotów

II. Procedura w okolicznościach ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedura postępowania w stanie zagrożenia „bombowego"

H/ Postępowanie nauczycieli w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów ……..… 18

I/ Postępowanie nauczycieli wobec uczennicy w ciąży i połogu …….. 19

J/ Procedury w sytuacji zachowań samobójczych i samobójstw ucznia …… 20

- **I.** Procedury w sytuacji śmierci samobójczej ucznia
- **II.** Procedury w sytuacji otrzymania wiadomości, że osoba bliska stała się ofiarą katastrofy, wypadku samochodowego, zabójstwa czy samobójstwa
- **III.** Procedury na wypadek próby samobójczej na terenie szkoły
- **IV.** Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły
- **V.** Procedury postępowania z uczniem, który chce okaleczyć siebie lub innych

K/ Postępowanie w sytuacji spraw spornych i konfliktów …… 23

L/ Instrukcja bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia o charakterze kryminalnym i terrorystycznym …….24

- **I.** Podejrzany przedmiot lub przesyłka w placówce…….……..24
- **II.** Wtargnięcie napastnika/ów do obiektu…….……..24
- **III.** Zagrożenia związane z ładunkiem wybuchowym……..26

Ł/ Instrukcja reagowania w szkole po otrzymaniu komunikatu o zagrożeniu z powietrza…..28

M/ Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej ……..……. 29

Telefony Alarmowe i Pomocowe…….. 30

ad. A/ Procedury interwencyjne wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń pali papierosy lub używa wyrobów nikotynowych nowej generacji, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie szkolnych specjalistów i dyrektora szkoły, sporządza notatkę o zdarzeniu oraz podjętych działaniach.
3. W przypadku ucznia niepełnoletniego wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Jeśli informacja zostanie potwierdzona, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania ze szkolnymi specjalistami itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, niezwłocznie podejmuje następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia i ewentualnie udziela pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzic ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków odmawia przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stan nietrzeźwości – stężenie alkoholu we krwi powyżej 0,5 % alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm3), policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienie o tym policji i sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki podejmuje następujące kroki:

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk niezwłocznie podejmuje następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, specjalista szkolny, dyrektor itp.) żąda od ucznia, aby przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani tornistra ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości tornistra, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabierają do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

ad. B/ Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia

I. Procedura postępowania nauczycieli, gdy uczeń jest ofiarą przemocy w szkole

1. Nauczyciel słownie i stanowczo reaguje na zachowanie ucznia, wskazujące na przemoc, doprowadza do przerwania incydentu, starając się rozdzielić i odizolować sprawcę i ofiarę.
2. Zgłasza przypadek do wychowawcy, specjalistów szkolnych, dyrektora oraz sporządzenia notatkę o zdarzeniu.
3. Rozmawia ze sprawcą i ofiarą zajścia (jeśli istnieje taka potrzeba w obecności szkolnych specjalistów) oddzielnie w celu uniknięcia konfrontacji ze sobą ucznia - ofiary i ucznia - sprawcy, aby chronić ucznia poszkodowanego.
4. Informuje rodziców pokrzywdzonego ucznia o zdarzeniu, poucza ich o możliwości złożenia zawiadomienia w odpowiedniej jednostce policji.
5. Jeśli doszło do drastycznego naruszenia godności ucznia lub zachodzi podejrzenie popełnienie czynu karalnego, informuje o tym jednostkę policji lub sąd rodzinny.
6. Nauczyciel zawsze powinien stawać po stronie ucznia pokrzywdzonego, który musi mieć w kimś oparcie, nawet jeśli koledzy mają do niego zastrzeżenia (trzeba pamiętać, że to on jest ofiarą, a nie sprawcą). Podczas rozmów z uczniem, który jest ofiarą przemocy należy unikać: przypisywania mu winy za zaistniałą sytuację, bagatelizowania problemu.

II. Procedura postępowania nauczycieli, gdy uczeń jest sprawcą przemocy w szkole

1. Nauczyciel stanowczo reaguje na agresywne zachowanie, doprowadza do jego przerwania, starając się odizolować sprawcę od ofiary. W uzasadnionych sytuacjach spisuje zeznania dzieci - świadków, które mogą być pomocne w przekazaniu rodzicom sprawozdania o udziale ich dziecka w krzywdzeniu kolegów.
2. Zgłasza przypadek do wychowawcy, szkolnych specjalistów, dyrektora.
3. Wzywa rodziców ucznia - sprawcy przemocy, informuje ich o możliwych konsekwencjach prawnych oraz wynikających z regulaminu szkoły.
4. Wychowawca udziela uczniowi upomnienia. Nauczyciel lub wychowawca odnotowują zajście w dzienniku.
5. Jeśli pojedyncze uwagi i upomnienia nie dają efektu, a uczeń jest wciąż agresywny i stosuje przemoc, należy podjąć cykliczne rozmowy z uczniem oraz obserwację zachowania ucznia przez nauczyciel oraz zaproponować rodzicom ucznia skorzystanie ze specjalistycznej pomocy oraz poinformować o możliwości powiadomienia sądu rodzinnego. W sytuacji braku zainteresowania ze strony rodziców należy powiadomić sąd rodzinny.
6. Przez cały czas wychowawca powinien nagradzać pozytywne zachowania ucznia (zauważać, doceniać, chwalić).
7. Gdy ma miejsce zdarzenie o szczególnie drastycznym przebiegu (bójka, rozbój, uszkodzenie ciała), dyrektor wzywa rodziców i powiadamia policję.

III. Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy

1. Nauczyciel, który jest ofiarą przemocy ze strony uczniów, nie powinien ukrywać tego faktu. Powinien natomiast ujawnić zdarzenie, zanim wróci na lekcje do tej samej klasy.
2. Pokrzywdzony nauczyciel rozmawia z innymi nauczycielami, szkolnymi specjalistami dyrekcją o zaistniałym zdarzeniu związanym z agresja uczniów.
3. Dyrektor szkoły razem z nauczycielem rozmawia z każdym sprawcą przemocy. Każdy uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.
4. Dyrektor wzywa rodziców uczniów i informuje ich o zdarzeniu.
5. Sprawcy zostają ukarani zgodnie z obowiązującymi w szkole przepisami.
6. Jeśli została naruszona godność nauczyciela i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, nauczyciel powiadamia policję.

IV. Procedura postępowania nauczyciela, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji

1. Nauczyciel reaguje słownie i stanowczo, informuje ucznia o łamaniu przez niego regulaminu szkoły i wynikających z tego konsekwencjach.
2. Wzywa innego pracownika szkoły w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, informuje szkolnych specjalistów, dyrektora o zaistniałej sytuacji.
3. Telefoniczne wzywa rodziców i rozmawia nt. trudności dziecka oraz ewentualnej możliwości pomocy, a także o konsekwencjach wynikających z regulaminu szkoły.
4. Sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia.
5. W dalszym ciągu obserwuje zachowanie ucznia.

V. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacjach innych zachowań uczniów, które zagrażają bezpieczeństwu ich samych lub innych osób (autoagresja, mówienie o samobójstwie, wyrażanie gróźb pod adresem kolegów i nauczycieli, kontakt z pornografią, posiadanie niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych)

1. W przypadku stwierdzenia niepokojących lub niezrozumiałych zachowań ucznia, zagrażających jego bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych osób, nauczyciel niezwłocznie powiadamia wychowawcę klasy.
2. Wychowawca informuję szkolnych specjalistów i dyrektora szkoły, sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia. W razie potrzeby zapewnia bezpieczeństwo uczniowi do czasu przekazania go rodzicom.
3. Wychowawca wzywa rodziców do szkoły. Wspólnie ze szkolnymi specjalistami przeprowadza rozmowę z rodzicami, która powinna zakończyć się ustaleniem dalszego postępowania z uczniem.
4. Jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa szkoła powiadamia policję, natomiast jeśli analiza sytuacji wskazuję na zaniedbania rodziców lub demoralizację, szkoła przekazuje odpowiednią informację do sądu rodzinnego.

VI. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuję o tym fakcie wychowawcę, a ten specjalistów szkolnych.
2. Jeżeli po rozmowie z dzieckiem podejrzenia się powtarzają lub istnieję uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy, specjalista szkolny wspólnie z wychowawcą zakłada rodzinie Niebieską Kartę, informując o przemocy policje i sąd rodzinny. W przypadku rodzinny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie powiadamia kuratora rodziny.
3. Specjaliści szkolni wspólnie z wychowawcą i w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadzają rozmowę z rodzicami (opiekunami prawnymi) dziecka. Informację o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opiece oraz o konsekwencjach takiego postępowania, założeniu Niebieskiej Karty i wskazuje formy pomocy.
4. Wychowawca i specjaliści sporządzają notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice (prawni opiekunowie) dziecka.
5. Wychowawca i specjaliści szkolni na bieżąco monitorują sytuację rodzinną ucznia, udzielając mu wsparcia. Biorą także udział w spotkaniach grupy diagnostyczno-pomocowej działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej.

VII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez ucznia

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży lub zniszczenia mienia sprawą zajmuje się nauczyciel, któremu kradzież lub zniszczenie zgłoszono.
2. Nauczyciel ustala okoliczności zdarzenia, powiadamia szkolnych specjalistów oraz dyrektora szkoły oraz prowadzi we współpracy z tymi osobami postępowanie wyjaśniające z zachowaniem nietykalności osobistej ucznia.
3. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba wzywa rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o dokonanie kradzieży lub zniszczenia.
4. W czasie rozmowy rodzice zostają powiadomieni o podjętych przez szkołę działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.
5. W oparciu o Statut Szkoły dyrektor wspólnie z wychowawcą ustala sankcje wobec ucznia i przekazuje rodzicom informacje na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do ich dziecka.

ad. C/ Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy

Wypadek ucznia to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły:

- na terenie szkoły
- poza terenem szkoły: wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli.

Postanowienia ogólne:

W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za zdrowie i życie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to czy są one zajęciami planowanymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia. Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia, nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący zajęcia natychmiast powiadamia dyrektora szkoły lub jego zastępcę, a w razie ich nieobecności osobę zastępującą.

I. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, niewymagającego interwencji lekarza (powierzchowne zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia itp.)

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy.
2. W razie nieobecności pielęgniarki ucznia należy odprowadzić do sekretariatu szkoły, gdzie pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
3. O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
4. Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi, nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania.
5. Osoba udzielająca pierwszej pomocy powinna upewnić się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
6. Zdarzenia powyższe nie wymaga wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego.

II. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza

1. Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy doprowadzić go do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia. Pielęgniarka podejmuje decyzję o ewentualnym wezwaniu pogotowia ratunkowego.
2. W razie nieobecności pielęgniarki szkolnej należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić o zdarzeniu dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
3. Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone

w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.

4. Dyrektor szkoły lub jego zastępca powiadamia o wypadku, rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz inspektora bhp.
5. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły lub jego zastępca powołuje komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
6. Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

III. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym

1. W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
2. Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast wzywa na jego miejsce policję oraz dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
3. Dyrektor szkoły lub jego zastępca informuje o zdarzeniu policję, rodziców (opiekunów prawnych), organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (kuratorium).
4. Do czasu przybycia policji teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.
5. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły lub jego zastępca powołują komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
6. Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

IV. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy

1. Pierwszej pomocy udziela uczniom pielęgniarka szkolna lub osoby upoważnione.
2. Pod nieobecność wykwalifikowanej pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka lub lekarzem.
5. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on

zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne.

6. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora lub zastępcę dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba podejmuje odpowiednie działania, do których może należeć powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowia ratunkowego.
7. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

ad. D/ Procedury interwencyjne dotyczące niespełnienia obowiązku szkolnego

1. Niespełnienie przez ucznia obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Według przepisów (art. 31 ust. 4 - Prawa oświatowego) uczeń nie spełnia obowiązku szkolnego, jeżeli w danym miesiącu nie był na połowie dni zajęć, a nieobecności nie zostały usprawiedliwione.
2. Wychowawcy klas zobowiązani są do systematycznej kontroli obecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.
3. Zasady usprawiedliwiania nieobecności uczniów niepełnoletnich, jak i pełnoletnich reguluje Statut Szkoły.
4. W przypadku długotrwałej lub powtarzającego się nieusprawiedliwionej absencji ucznia, wychowawca samodzielnie lub we współpracy ze szkolnymi specjalistami podejmuje kroki, by skontaktować się z rodzicami. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami ustalają przyczyny nieobecności i możliwości postępowania w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania ucznia na zajęcia szkolne. Uczeń i rodzice otrzymują propozycję pomocy ze strony szkoły. Efektem spotkania może być podpisanie kontraktu.
5. Przy braku efektów podjętych działań i trwającej nieobecności ucznia, dyrektor szkoły kieruje prośbę o wgląd w sytuację rodziny i interwencję do sądu rodzinnego. Informacje o niezrealizowaniu obowiązku szkolnego i podjętych przez szkołę krokach dyrektor szkoły kieruje także do organu prowadzącego placówkę. Organ prowadzący placówkę może podjąć czynności w celu ukarania grzywną rodziców ucznia. W przypadku nagminnego nieprzestrzegania obowiązków ucznia istnieje możliwość zastosowania kary ostatecznej, jaką jest skreślenie z listy uczniów szkoły. Skreślenie ucznia z listy następuje w drodze decyzji administracyjnej.

ad. E/ Procedury postępowania nauczycieli wobec uczniów sprawiających trudności wychowawcze

1. Nauczyciel wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia sprawiającego trudności.
2. Wychowawca wspólnie ze szkolnymi specjalistami podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. W przypadku braku efektów podjętych działań wychowawca występuje do rodzica o zgodę na skierowanie ucznia do poradni psychologiczno - pedagogicznej lub zobowiązuje rodzica do zgłoszenia się do poradni z dzieckiem celem szczegółowej diagnozy problemów i podjęcia ewentualnej terapii.

ad. F/ Procedury na wypadek sytuacji nieprzewidzianych na wyjściach i wycieczkach szkolnych.

I. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych podczas wycieczki lub wyjścia szkolnego.

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty uczniów będących uczestnikami wycieczki, ale ze względu na bezpieczeństwo pozostawia go pod opieką osoby dorosłej.
2. W razie potrzeby, osoby przejmujące opiekę nad uczniem wzywają lekarza w celu ewentualnego udzielania pomocy medycznej.
3. Kierownik wycieczki powiadamia dyrektora szkoły i rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o zaistniałej sytuacji.
4. Jeżeli uczeń jest agresywny bądź swoi zachowaniem daje powody do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, kierownik wycieczki wzywa policję.
5. Rodzice (opiekunowie) są zobowiązani do odbioru dziecka najszybciej, jak to możliwe na własny koszt, zgodnie z podpisanym regulaminem wycieczki.

I. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki/imprezy szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania

1. Opiekun grupy/kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia:
   a) poza miejscem zamieszkania-poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu,
   b) w miejscu zamieszkania – opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która deleguję osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/kierownik wycieczki:
   a) wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji,
   b) uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania,
   c) jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela uczniowi upomnienia,
   d) jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczek i informuje ucznia o wszczęciu wobec niego statutowych czynności dyscyplinujących,
   e) informuje rodziców.
3. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik informują policję, dyrektora szkoły i rodziców.

ad G / Procedury związane z cyberbezpieczeństwem.

1. Sytuacje cyberprzemocy:
   a) przemoc werbalna w sieci - wulgarne wyzywanie, poniżanie, nękanie, ośmieszanie, straszenie, szantaż
   b) rejestrowanie filmów i zdjęć wbrew woli,
   c) publikowanie i rozsyłanie w sieci filmów, zdjęć i informacji ośmieszających, kompromitujących,
   d) podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli i działanie na jego niekorzyść,
   e) publikowanie i rozsyłanie w sieci filmów, zdjęć i informacji ośmieszających, kompromitujących.
2. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:
   Osobą zgłaszającą fakt może być poszkodowany uczeń, jego rodzic, inni uczniowie, świadkowie zdarzenia, nauczyciele. Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek, procedura interwencyjna powinna obejmować:
   a) udzielenie wsparcia ofierze przemocy,
   b) zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia,
   c) wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz pracę nad zmianą postawy ucznia.
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia:
   a) nauczyciel posiadający wiedzę o zajściu powiadamia wychowawcę klasy, który informuje o zajściu dyrektora i szkolnych specjalistów,
   b) dyrektor i szkolni specjaliści wspólnie z wychowawcą, dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie,
   c) w przypadku złamania prawa np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp. należy bezwzględnie skontaktować się z policją.
   d) wychowawca klasy powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o zaistniałym zdarzeniu
4. Procedura reagowania wobec sprawcy przemocy:
   a) szkolny specjalista powinien przeprowadzić rozmowę ze sprawcą przemocy; jeżeli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym osobno,
   b) nie należy konfrontować sprawcy i ofiar cyberprzemocy
   c) należy powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi zachowanie ucznia,
   d) jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zmienił dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli istnieją inne przejawy demoralizacji ucznia.
5. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy przemocy.
   Podejmując decyzje o udzieleniu kary, należy wziąć pod uwagę:
   a) rozmiar i rangę szkody - czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznała ofiara,
   b) czas trwania prześladowania – czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent,
   c) świadomość popełnionego czynu - czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę,
   d) motywację sprawcy – należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem

odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doznane prześladowanie,

e) rodzaj rozpowszechnionego materiału.

6. Reagowanie wobec ofiar cyberprzemocy:
   a) udzielanie wsparcia psychicznego,
   b) udzielenie porady w celu uniknięcia kolejnych przypadków cyberprzemocy,
   c) po zakończeniu interwencji należy sprawdzić, czy wobec ucznia nie są stosowane dalsze działania odwetowe ze strony sprawcy.
7. Działania wobec świadków zgłaszających zdarzenie:
   a) nie należy upubliczniać udziału świadków w sprawie,
   b) należy mieć na uwadze bezpieczeństwo świadka i nie narażać go na odwet ze strony sprawcy cyberprzemocy,
   c) niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą jako metody wyjaśnienia sprawy.
8. Sporządzanie dokumentacji z zajścia:
   a) notatkę o zajściu sporządzają specjaliści szkolni na podstawie rozmów ze sprawcą zajścia, poszkodowanymi i ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu zdarzeń,
   b) jeżeli rozmowa przebiegała w obecności świadka np. wychowawcy, powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu,
   c) jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji.

ad. H/ Postępowanie nauczycieli w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów

I. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na ternie szkoły niebezpiecznych substancji lub przedmiotów

1. Nauczyciel uniemożliwia dostęp osób postronnych do znalezionych materiałów.
2. Powiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor celem zapewnienia bezpieczeństwa przebywającym na terenie szkoły ogłasza ewakuację szkoły zgodnie z opracowaną procedurą.
4. Dyrektor powiadamia służby ratownicze (straż pożarną, policję, pogotowie ratunkowe) oraz Mazowieckie Kuratorium Oświaty oraz organ prowadzący.

II. Procedura w okolicznościach ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedura postępowania w stanie zagrożenia „bombowego"

1. Do czasu przybycia policji należy w miarę istniejących możliwość zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
2. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
3. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
4. Podejrzanych przedmiotów NIE WOLNO DOTYKAĆ! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora obiektu.
5. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
6. Sygnałem ogłaszającym ewakuację w związku z zagrożeniem podłożenia ładunku wybuchowego w budynku szkoły jest dzwonek ciągły trwający ok. 1 minuty.
7. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste.
9. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki oraz komórki organizacyjne policji.

ad. I/ Postępowanie nauczycieli wobec uczennicy w ciąży i w połogu

1. W powyższym przypadku stosuje się zapisy zgodne z ustawą o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. 2022 poz. 1575).
2. Dodatkowo uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
   a) dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych i sytuacji pozaszkolnej uczennicy,
   b) przyznanie indywidualnego nauczania (dotyczy uczennicy w ciąży, której stan zdrowia nie pozwala na kontynuowanie nauki w normalnym trybie),
   c) skorzystanie z indywidualnego toku nauki,
   d) pomoc psychologiczno – pedagogiczną,
   e) innej pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji uczennicy.

ad. J/ Procedury w sytuacji zachowań samobójczych i samobójstwa

I. Procedury w sytuacji śmierci samobójczej ucznia

1. Powołanie zespołu kryzysowego, który opracowuje w zależności od sytuacji plan działań postwencyjnych.
2. Nawiązanie kontaktu z rodziną ucznia/uczennicy w celu przekazania informacji o możliwych formach wsparcia.
3. Poinformowanie nauczycieli, wychowawców.
4. Poinformowanie uczniów na forum klasy oraz rodziców (przedstawienie okoliczności śmierci uwzględniając życzenia rodziny zmarłego).
5. Omówienie problematyki na forum rady pedagogicznej z uwzględnieniem tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego.
6. Przygotowanie i uruchomienie wewnętrznego i zewnętrznego systemu wsparcia dla nauczycieli, uczniów i rodziców.
7. Umożliwienie społeczności szkolnej uczestniczenia w uroczystościach pogrzebowych.
8. Czasowe monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji w porozumieniu z prawnymi opiekunami.

II. Procedury w sytuacji otrzymania wiadomości, że osoba bliska stała się ofiarą katastrofy, wypadku samochodowego, zabójstwa czy samobójstwa

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie szkolnych specjalistów i dyrektora szkoły, sporządza notatkę o zdarzeniu oraz podjętych działaniach.
3. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się przez co najmniej dwie osoby i zawsze powinno się odbywać twarzą w twarz w warunkach adekwatnych do sytuacji. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcje osoby powiadamianej.
4. Prawidłowe powiadamianie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
   - dostarczyć niezbędnych informacji,
   - udzielić pierwszego wsparcia,
   - okazać szacunek wobec ofiary, jak i powiadamianej rodziny.
5. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób mu najbliższych.
6. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej, które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej.
7. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską.
8. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze, np. „Mam dla pani/pana bardzo złą wiadomość: pani/pana bliski nie żyje". Powinno się wyrazić współczucie, przykrość i zrozumienie. Tak jak w przypadku standardowych kondolencji. Należy zachować się

empatycznie.

9. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
10. Absolutnie i bezwzględnie nie należy powierzać zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

III. Procedury na wypadek próby samobójczej na terenie szkoły

1. Nauczyciel, który uzyskał informację o próbie samobójczej ucznia na terenie szkoły w pierwszej kolejności zabezpiecza samego ucznia i nie pozostawia go samego.
2. Nauczyciel w miarę możliwości przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce i informuje o zdarzeniu szkolnych specjalistów, dyrektora i wychowawcę klasy.
3. Uczeń pozostaje pod opieką osób dorosłych do momentu przybycia rodziców (prawnych opiekunów) lub/i służb ratunkowych
4. Jeżeli jest taka potrzeba nauczyciel natychmiast wzywa pomoc (odpowiednie służby).
5. Szkolni specjaliści lub wychowawca ucznia zbierają wstępne informacje na temat okoliczności zdarzenia.
6. Dyrektor placówki zawiadamia stosowne instytucje nadrzędne.
7. Powołany zespół do spraw sytuacji kryzysowych przygotowuje plan działania uzależniając go od oceny sytuacji.
8. Plan działania jest realizowany zgodnie z przyjętymi wytycznymi.

IV. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub szkolni specjaliści przekazują rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje zespół wychowawczy danej klasy pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
3. Szkolni specjaliści w porozumieniu z dyrektorem i wychowawcą klasy planują dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

V. Procedury do postępowania z uczniem, który chce okaleczyć siebie lub innych

1. Nauczyciel stanowczo reaguje na zachowanie ucznia, w sposób konkretny informuje go jakiego zachowania od niego oczekuje i stara się przerwać niebezpieczną sytuację.
2. Nauczyciel stara się zadbać o bezpieczeństwo wszystkich, przede wszystkim innych uczniów i własne.
3. Nauczyciel zgłasza przypadek do wychowawcy, szkolnych specjalistów, dyrektora tak szybko jak to jest możliwe.
4. Jeżeli zaistnieje konieczność należy wezwać służby ratunkowe.
5. Do szkoły zostają wezwani rodzice lub prawni opiekunowie ucznia - sprawcy zajścia, w celu poinformowania ich o możliwych konsekwencjach prawnych oraz wynikających z regulaminu szkoły.

ad. K/ Postępowanie w sytuacji spraw spornych i konfliktów

1. Sporne sprawy i konflikty na terenie liceum rozwiązuje się następująco:
   a) konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służą mu szkolni specjaliści; w sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów;
   b) konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzygają wychowawcy klas w porozumieniu ze szkolnymi specjalistami; w sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów;
   c) konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem - rozstrzyga zastępca dyrektora szkoły wspólnie ze szkolnymi specjalistami i wychowawcą ucznia; w sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice ucznia;
   d) konflikt między nauczycielami - rozstrzyga dyrektor, a w ostateczności rada pedagogiczna;
   e) konflikt między nauczycielem a dyrektorem rozstrzyga rada pedagogiczna, a w razie konieczności organ nadzorujący szkołą;
   f) konflikt między nauczycielem a rodzicami ucznia - rozstrzyga dyrektor w porozumieniu ze szkolnymi specjalistami a w razie konieczności rada pedagogiczna, przy czym rodzic ma prawo odwołać się do organu nadzorującego szkołę.
2. Spory rozstrzygane są na polubownym posiedzeniu z udziałem stron, którego posiedzenie dotyczy.
3. Termin posiedzenia ustalany jest wspólnie przez zainteresowane strony.
4. Z polubownego posiedzenia sporządzany jest protokół, przechowywany u dyrektora.
5. Po rozstrzygnięciu sporów wymienionych w ust. 1 pkt: a, b, e zastępca dyrektora zapoznaje w formie notatki służbowej dyrektora szkoły, przedstawiając jednocześnie protokół z polubownego posiedzenie w terminie 7 dni od jego daty.
6. Stronom wymienionym w ust 1 pkt a - e przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od daty polubownego posiedzenia odpowiednio:
   a) stronom wymienionym w ust. 1 pkt a, b, c, f
   - do dyrektora szkoły;

   b) stronom wymienionym w ust. 1 pkt d
   - do organu nadzoru pedagogicznego.

L/ Instrukcja bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia o charakterze kryminalnym i terrorystycznym

I. Podejrzany przedmiot lub przesyłka w placówce

Główne zasady postępowania:

1. Zachowaj spokój.
2. Nie dotykaj, nie otwieraj, nie potrząsaj i nie ściskaj podejrzanego przedmiotu bądź przesyłki.
3. Nikt nie może się zbliżać, otwierać, dotykać i wąchać podejrzanych przedmiotów, a jeśli już ktoś wziął taki przedmiot do ręki, powinien odłożyć go delikatnie na gładką powierzchnię.
4. Oddal się na odległość minimum 10 m, jeżeli jesteś w pomieszczeniu, opuść je.
5. Odizoluj miejsce lub zabezpiecz pomieszczenie.
6. Zadbaj o zamknięcie okien, wyłączenie systemów wentylacji i klimatyzacji, by nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu.
7. Przykryj uszkodzony, podejrzany przedmiot lub przesyłkę, gdy zawiera jakąkolwiek podejrzaną zawartość w formie płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana lub inne).
8. Poinformuj o podejrzanym pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury ewakuacji. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
9. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba dzwoni pod numer alarmowy – 112.
10. Ustal, które osoby miały kontakt z podejrzanym przedmiotem, przesyłką.
11. Zadbaj, by osoby te dokładnie umyły ręce.
12. Zgromadź te osoby w jednym pomieszczeniu i przypilnuj, żeby z nikim się nie kontaktowały i pozostały tam do przybycia służb.
13. Po przybyciu właściwych służb bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

II. Wtargnięcie napastnika/ów do obiektu

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się).
2. Ucisz i uspokój uczniów.
3. Każ bezwzględnie wyciszyć i wyłączyć telefony.
4. Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową SMS, lub skorzystaj z aplikacji mobilnej Alarm112.
5. Zasłoń okna, zgaś światła – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwowanie osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych.
6. Poleć, żeby dzieci usiadły lub położyły się na podłodze. Unikaj przestrzeni w świetle drzwi.
7. Jeżeli usłyszysz strzały, nie krzycz.
8. Nie otwieraj nikomu drzwi.
9. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia – wykonuj jego polecenia. Nie nawiązuj kontaktu wzrokowego z napastnikiem.
10. W razie konieczności podejmij walkę.

II.A. W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem

1. Staraj się unikać dłuższego kontaktu wzrokowego z napastnikiem – to wzbudza agresję.
2. Nie odwracaj się tyłem do napastnika.
3. Wykonuj polecenia napastników, nie dyskutuj z nimi – odpowiadaj po dłuższym namyśle.
4. Nie stawiaj oporu.
5. Nie wykonuj poleceń napastników w sposób gwałtowny.
6. Staraj się zachować spokój.
7. Nie zwracaj na siebie uwagi napastników (poprzez np. dyskutowanie, częste zadawanie pytań, gwałtowne ruchy, obelgi, obraźliwe zwroty).
8. Pytaj zawsze o pozwolenie np. pójścia do toalety, wstania, otworzenia torby.
9. Staraj się utrzymywać sprawność fizyczną i umysłową – myśl pozytywnie.
10. Nie blokuj drogi ucieczki napastników.
11. Staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących napastników – może to pomóc organom ścigania w dalszych działaniach.

II.B. Powiadamianie służb ratowniczych o wtargnięciu uzbrojonego napastnika

1. Alarmowanie telefoniczne – wybranie numeru alarmowego 112 lub 997. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:
   - Miejsce zdarzenia.
   - Rodzaj zdarzenia.
   - Liczbę napastników, informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego.
   - Opis wyglądu napastników.
   - Liczbę i rodzaj broni (palna długa, krótka, nóż lub inne narzędzie ostre, urządzenia wybuchowe).
   - Imię i nazwisko zgłaszającego napad.
   - Numer telefonu, z którego przekazywana jest informacja o zdarzeniu.
2. Po powiadomieniu służb nie należy przerywać połączenia. Przyjmujący może zażądać dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112 lub 997.
3. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje:
   - Ile osób opuściło budynek.
   - Ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach.
   - Pokazać plany budynku i drogi ewakuacji.
   - Gdzie ostatnio był widziany agresor.
   - Czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.
   - Czy doszło do użycia broni palnej na terenie szkoły.

II.C. Zasady postępowania w trakcie operacji antyterrorystycznej

1. Staraj się zachować spokój.
2. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.

3. Połóż się na podłodze, spróbuj znaleźć najbliższą osłonę, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi na wysokości głowy.
4. Nie próbuj pomagać, nie atakuj terrorystów.
5. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, pod-dawaj się jej działaniom, nawet jeżeli będą gwałtowne, i nie zabieraj czasu zadawaniem pytań lub dyskusją.
6. Nie trzyj oczu w przypadku użycia granatów łzawiących.
7. Po wydaniu polecenia „wyjścia" opuść pomieszczenie jak najszybciej, nie zatrzymuj się (np. w celu zabrania rzeczy osobistych).
8. Odpowiadaj na pytania funkcjonariusza (przedstaw się i odpowiedz, jak znalazłeś się w miejscu zamachu), bądź jednak przygotowany, że dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona, będziesz traktowany jak potencjalny terrorysta.

III. Zagrożenia związane z ładunkiem wybuchowym

III.A. Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:
   - Słuchaj uważnie, zapamiętaj jak najwięcej szczegółów.
   - Jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę, jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje.
   - Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie działań.
   - Jeżeli twój telefon ma funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
   - Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod numer alarmowy – 112.
2. Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał, zapamiętaj, kto miał z nią kontakt – przekażesz ją policji.
3. Jeżeli jest to wiadomość przesłana pocztą elektroniczną, nie wyłączaj komputera, nie kasuj wiadomości, jeśli to możliwe utrwal wizerunek wiadomości, np. zrób zdjęcie telefonem, spróbuj wydrukować wiadomość – przekaż ją policji.
4. Poinstruuj uczennice oraz uczniów o konieczności zabrania ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.
5. Zabezpiecz ważne dokumenty.
6. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu prądu.
7. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
8. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
9. Spróbuj ustalić właściciela przedmiotu lub okoliczności pozo-stawienia go w tym miejscu.

III.B. Wykrycie/znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu. Jeśli widzisz bombę, to oznacza, że możesz być w polu jej rażenia.
2. Zadzwoń pod numer alarmowy – 112.
3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.

4. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki.
5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji, zgodnie z obowiązującą instrukcją.
6. Zabezpiecz ważne dokumenty.
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu prądu.
8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego przedmiotu urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
11. Po przybyciu właściwych służb bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

III.C. Po wybuchu bomby

1. Oceń sytuację, biorąc pod uwagę liczbę osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch. Następnie powiadom służby ratunkowe, dzwoniąc pod numer alarmowy – 112.
2. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
3. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządź przeprowadzenie ewakuacji, zgodnie z obowiązującą instrukcją.
4. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.

III.D. Podczas działań służb ratowniczych

1. Zachowaj spokój.
2. Jeżeli nie jesteś pewien, że to służby ratownicze, nie otwieraj drzwi, służby zrobią to same.
3. Stosuj się do wszystkich poleceń służb.
4. Nie zadawaj pytań podczas ewakuacji.
5. Poddaj się kontroli bezpieczeństwa.
6. Jeżeli znasz istotne informacje o napastnikach lub ofiarach, przekaż je służbom ratowniczym.

Ł/ Instrukcja reagowania w szkole po otrzymaniu komunikatu o zagrożeniu z powietrza

1. Po otrzymaniu komunikatu o zagrożeniu z powietrza nie wpadaj w panikę – zachowaj spokój.
2. Dyrektor szkoły lub wyznaczona osoba informuje o rozpoczęciu ewakuacji do miejsc schronienia.
3. Nauczyciele nakazują pozostawienie wszystkich rzeczy w salach i sprawnie sprowadzają uczniów w wyznaczone miejsca schronienia.
4. Osoby w miejscach schronienia zachowują spokój i siadają na podłodze.
5. W miejscach schronienia zapewnia się latarki, radio zasilane bateriami, wodę, apteczki, powerbanki.
6. Miejsca schronienia:
   - osoby z sal: 11, 12, 14, 16, 17 oraz biblioteka udają się do piwnicy i korytarza za salą 17;
   - osoby z kompleksu sportowego oraz sal znajdujących się w segmencie udają się do korytarza w kompleksie sportowym;
   - osoby z sal: 5, 9, 10, sekretariatu, gabinetu dyrektora szkoły, gabinetu wicedyrektorów szkoły, księgowości, gabinetu psychologa i pedagoga szkolnego oraz sal: 22, 23, 26 i pokoju nauczycielskiego udają się do piwnicy pod schodami;
   - osoby z sal: 27, 28, 29, 30, gabinetu pielęgniarki oraz sal: 43, 42, 41, 40 udają się do korytarza przy szatniach, szatni nr 7 oraz toalety dla dziewcząt znajdującej się przy tym korytarzu i zastawiają drzwi zewnętrzne szafkami uczniowskimi;
   - osoby z sal: 39, 38, 35 oraz informatycznej 1 udają się do korytarza przy sali nr 5 oraz holu głównego pomiędzy salą 9 a portretem patrona szkoły.
7. Nie publikuje się informacji niesprawdzonych, ani wrażliwych, w szczególności dokładnego pobytu grup.
8. Komunikaty dla rodziców ogranicza się do informacji niezbędnych. Komunikację taką prowadzi wyznaczona osoba – pierwszy komunikat przekazuje się po schronieniu grup. Do komunikacji wykorzystuje się wcześniej ustalony kanał (Dziennik elektroniczny).
9. Rodzice podczas alarmu nie przyjeżdżają do szkoły i nie telefonują do nauczycieli.
10. Dyrektor szkoły albo wyznaczona osoba potwierdza odwołanie alarmu na podstawie urzędowego sygnału i komunikatu. Zapisuje godzinę i źródło oraz osobę podejmującą decyzję.
11. Przed opuszczeniem miejsc schronienia sprawdza się drogę w zakresie możliwym bez narażenia życia. Jeżeli droga jest bezpieczna grupy przemieszczają się kolejno w porządku ustalonym przez koordynatora.
12. Po zakończeniu alarmu Dyrektor szkoły podejmuje decyzję co do dalszych działań.

ad. M/ Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

1. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za kontakt z mediami w sytuacjach kryzysowych.
2. Dyrektor szkoły może wskazać inną osobą do kontaktów z mediami.
3. Przekazywane informacje powinny być pewne i sprawdzone oraz udostępnione w jak najszybszym czasie.
4. W kontaktach z mediami należy unikać domysłów lub niesprawdzonych informacji dotyczących zdarzenia

Informacja na temat telefonów alarmowych i pomocowych

999 – Pogotowie Ratunkowe
998 – Straż Pożarna
997 – Policja
112 – Numer alarmowy
510 338 182 – Telefon zaufania dla nauczycieli (poniedziałek godz. 13.00 – 17.00)
116 123 – Wsparcie w kryzysie psychicznym
800 100 100 – Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci
800 080 222 – Infolinia pomocowa MEN